

Автономія є запорукою успішної діяльності закладу вищої освіти в мінливих умовах зовнішнього середовища. Рівень впровадження автономії в Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка знаходиться на достатньому етапі розвитку. Заклад використовує окремі рикові механізми регулювання своєї діяльності. Зокрема, університет має право на створення педагогічним колективом та студентами об'єктів інтелектуальної власності, право відкривати рахунок в банку, може самостійно розробляти освітні програми та інше. З метою подальшого розвитку Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка необхідно розширювати межі автономії, що дозволить йому бути більш гнучким та адаптивним.

Список використаних джерел

1. Закон «Про вищу освіту»: Закон України №1556-VII від 01.07.2014 р. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Конституція України №254к/96-ВР від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Кравченко І. В. Концептуальні засади університетської автономії.
4. Мокляк Володимир. Автономія як форма академічної свободи вищого навчального закладу. *Педагогічні науки*, 2014. С. 97–102.

Аліна КОВАЛЕНКО

ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПОЛТАВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Студентське самоврядування — це складне соціально-педагогічне явище, яке в центр навчально-виховного процесу ставить індивідуальність студента; співучасть студентів в управлінні, керівництві діяльності свого колективу; це процес правління та регулювання всієї різноманітності видів діяльності студента, який навчається в університеті.

Поняття «студентське самоврядування» з'явилося пізніше, після появи перших університетів середньовічної Європи.

В Україні у 1917 році, студентське самоврядування почало свій бурхливий розвиток саме після національно-демократичної революції. А поштовхом цього розвитку стали роботи з теоретико-практичним ухилом Н. Крупської, С. Черніка, С. Шацького та інші. Студентське самоврядування досліджували такі науковці: М. Карпуленко, К. Павловський, Т. Польова, О. Светликова, О. Шпаківська.

Мета статті – схарактеризувати студентське самоврядування у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка.

Ціль руху студентського самоуправління – це створення умови для набуття у студентів організаторських навичок, для самореалізації особистості, лідерських рис, відповідальність за свою роботу, тощо. Рух студентського самоврядування спрямована на зростання соціальної активності, забезпечення виховання культури та духовності студентів університету.

У своїй діяльності органи студентського самоврядування підпорядковуються Конституцією України, Статутом Університету, Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту», актами студентського самоврядування вищого навчального закладу, положенням, Колективним договором та іншими нормативними актами.

Органи студентського самоврядування утворюються лише на добровільних виборних засідань за ініціативи студентів, а також є складовою громадського самоврядування вищого навчального закладу.

Головними завданнями студентського самоуправління є виховання патріотизму, сприяють науковій та творчій діяльності студентів, співпраця з наставниками, адміністрацією, завідуючими кафедрами і т. д.

Права членів органів студентського самоврядування полягають в тому, щоб пропонувати ідеї, щоб покращити діяльність студентського самоврядування, оголошують акції протесту, розпоряджатися майном та коштами, які знаходяться на банківських рахунках в органів студентського самоврядування, відстоювати інтереси та права студентів, які навчаються в університеті, організують та проводять культурні, наукова, спортивні заходи.

Обов'язки органів студентської ради полягають в тому, щоб відстоювати інтереси та права студентів, виконувати рішення студентського самоврядування, дотримуватися вимог положення та закону, робити контроль за дотримання прав студентів вищого навчального закладу і порушувати клопотання перед адміністрацією закладу щодо їх забезпечення [2, с. 3-4].

Звіти про діяльність студентського самоврядування, оголошення про збори органів студентського самоуправління, керівний склад органів студентського самоврядування університету, гуртожитків, структурних підрозділів вищого навчального закладу та Студентського містечка – це все підлягає обов'язковому публікуванню на офіційних веб-сторінках студентського самоврядування.

До загальних конференцій студентів вищого навчального закладу входять делегати та студенти. Від кожного факультету обирають одного делегата.

У делегатів існують наступні права:

1. Вони входять до складу тимчасових комісій
2. Звертаються по роз'яснення до адміністрації факультетів та університету, директорів студентського містечка вищого навчального закладу тощо.
3. Пропонують ідеї для порядку денного засідання конференції студентів та студентської ради університету.

Обов'язки делегатів полягають в тому, щоб вони брали участь в засіданнях конференції студентів, контролювали дотримання прав студентів у вищому навчальному закладі, повідомляли органи студентської ради пропозиції студентів щодо якості освіти, навчально-освітнього процесу тощо, повідомляли органи студентського самоврядування, ревізійну комісію про корупційні схеми у вищому навчальному закладі.

Припинити свої повноваження члени органів студентського самоврядування можуть за власним бажанням, через втрату статусу студента вищого навчального закладу, його термін складає 4 місяці та через рішення зборів студентів [2, с. 23].

На загальних зборах аспірантів та студентів, кожен із факультетів визначає склад студентської ради. До складу студентської ради університету входить студентський декан, голова наукового товариства, староста гуртожитку, культурного організатора. Завдяки цьому у студентській раді можна формувати сектори: соціально-побутовий, інформаційний, культури та дозвілля, навчальний, захисту прав студентів. Також на цих зборах кожен факультет обирає ще додатково десять осіб із студентської ради. Отже, кожен факультет представлений людьми на загально-університетській конференції, на якій обирають голову студентської ради вищого навчального закладу [3, с. 258].

Діяльність студентської ради університету полягає в тому, щоб скликати збори студентів вищого навчального закладу, забезпечує інформування студентів з питань, які стосуються їх інтересів, прав та обов'язків

Голова СРУ (студентська рада університету) зобов'язаний контролювати виконання рішень СРУ, вести збори студентської ради вищого навчального закладу та

організувати їхню роботу, координувати діяльність секторів та нести відповідальність за результативність діяльності СРУ, підписувати рішення, які прийняла студентська рада університету [2, с. 16-17].

Керівний орган студентської ради, тобто президія, складається з керівника секторів, студентські декани, голова ради, секретар та заступник студентської ради вищого навчального закладу.

Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про те, діяльність системи студентського самоврядування має відбуватися на основі урахування суб'єктивної позиції студента у всіх сферах життєдіяльності вищого навчального закладу. Функціонування студентського самоуправління у закладі вищої освіти є важливим та потрібним для гармонійного розвитку вищого навчального закладу. Воно дає змогу стимулювати студентів до участі у самоврядуванні, формує лідерські якості у тих, хто бере в цьому участь, відстоювати права студентів, організувати культурні заходи, участь студентів у житті та функціонуванні університету.

Список використаних джерел

1. Положення про студентське самоврядування у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка URL: http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-sr_2018-2019.pdf
2. Кращенко Ю. П. Особливості організації системи студентського самоврядування URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Kpaschenko.pdf>
3. Жалдак Л. М. Відродження студентського самоврядування на рівні академічної групи у вищому аграрному закладі освіти. *Нові технології навчання: наук.-метод. зб.* / кол. авт. К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. Вип. 36. С.210—219.

Альона ПАВЛЕНКО

САМОВРЯДУВАННЯ У ВИХОВНОМУ АСПЕКТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах формування педагогічної науки досить важливим є питання самоврядування у виховному аспекті установах вищої освіти.

Багато наукових вивчень приділено становленню і розвитку студентського самоврядування. Велику кількість досліджень проводили такі видатні науковці, як С. Черкасова, О. Невмержицька, Р. Сопівник. У нашому сьогоденні ця тема також є актуальною. У своїх працях питання самоврядування у закладах вищої освіти описали Т. Бондар, К. Потопа, Л. Шеїна, О. Ступак, Д. Гончаров.

Мета статті – охарактеризувати особливості самоврядування в закладах вищої освіти, його функціонування, задуми розвитку.

Студентське самоврядування в закладі вищої освіти – це невід'ємна частина громадського життя. Воно, у першу чергу, забезпечує захист прав, які у різних університетах, академіях, інститутах.

Однак питання виховного потенціалу самоуправління обумовлена лінійкою соціальних чинників. Існує суперечність між соціальним ростом студентського самоврядування та справжнім становищем у сьогочасному вищому навчальному закладі. Внаслідок цього стають актуальними теоретичні та практичні плани цілеспрямовані на розвиток виховного запасу ладу студентського самоврядування в Україні, як-от:

– вплив студентського самоврядування на захист прав осіб, що вчать, у їх вихованні, розвитку лідерських, організаторських рис, соціальної активності, патріотизму;